Afzender: Heleen Kuijer
Datum bespreking: 13 juni 2024
Portefeuillehouder: Wethouder Sterenberg

Gemeente Soest

Oplegger met toelichting over

Kadernota 2025

Fasering

- (V) Beeldvormende fase
- ( ) Oordeelvormende fase
- ( ) Besluitvormende fase

Over het onderwerp

De Kadernota 2025 is het richtinggevende beleidsdocument voor de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028, waarbij het college een aantal bouwstenen aanlevert aan de gemeenteraad. De raad wordt gevraagd om in te stemmen met een aantal financiële en beleidsinhoudelijke uitgangspunten om te komen tot een sluitende begroting 2025 en een op termijn sluitende meerjarenbegroting 2026-2028.

Bij de begroting 2024-2027 is afgesproken om in de Kadernota 2025 een voorstel op te nemen om de verwachte begrotingstekorten 2026 en verder te reduceren, in het geval dat het Rijk niet met extra middelen over de brug zou komen. Uit de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk blijkt dat een betekenisvolle eerste stap is gezet door het afschaffen van de opschalingskorting. Voor Soest betekent dit een structurele plus van € 1,5 miljoen. Daartegenover staat dat gemeenten in 2025 incidenteel voor eenzelfde bedrag worden gekort. Het afschaffen van de opschalingskorting is echter nog onvoldoende om de financiële problematiek bij gemeenten op te lossen.

Op basis van o.a. de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk, de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en de Voorjaarsnota 2024 van de gemeente Soest ontstaat een negatief financieel meerjarenperspectief voor de jaren 2025 t/m 2028 oplopend van een tekort van circa € 1,1 miljoen in 2025 tot een tekort van circa € 8 ton in 2028. Daarnaast zijn in de Kadernota een aantal voorstellen voor beleidsintensiveringen opgenomen die ervoor zorgen dat –als alle voorstellen zouden worden gehonoreerd - de tekorten verder oplopen van circa € 3,5 miljoen in 2025 tot circa € 3,8 miljoen in 2028. Hierbij moet ook nog de opmerking gemaakt worden dat nog niet alle voorstellen een financiële vertaling hebben gekregen. Voorbeelden van beleidsintensiveringen (met bedragen groter dan € 100.000 niet limitatief) zijn de intensivering van handhaving en bestrijding van ondermijning, uitbreiding formatie in verband met de uitvoering van de Omgevingswet, continueren wijkaanpak Smitsveen, een toekomst onderzoek voor het zwembad in 2028, de versterking van het sociaal en WMO team, uitvoering van de actiepunten uit de Nota Sport en Bewegen. Daarnaast moet rekening gehouden worden met een stijging van de ICT-kosten.
Het college geeft op voorhand aan dat niet alle beleidsintensiveringen kunnen worden gehonoreerd. Er zullen dan ook keuzes gemaakt moeten worden. Het college vraagt de raad hiervoor een richting mee te geven.

In paragraaf 4.4 van de kadernota is een scenario voor tekortreductie opgenomen met een aantal financiële en beleidsinhoudelijke uitgangspunten. In het kort is het voorstel o.a. om de volgende uitgangspunten te noteren:

a. De jaarschijf 2025 dient, conform het provinciaal toezicht, sluitend te zijn.

b. De incidentele korting op het Gemeentefonds voor 2025 (€ 1,5 miljoen) wordt gedekt uit de algemene reserve.
c. De vrije ruimte binnen de algemene reserve wordt maximaal benut, met de nadrukkelijke kanttekening dat structurele uitgaven structureel gedekt moeten worden (met uitzondering van de hiervoor uiteengezette 10%-maatregel).

Daarnaast moeten er bestuurlijke keuzes gemaakt worden voor wat betreft de beleidsintensiveringen. Het college stelt hiervoor voor om enkele leidende principes te hanteren zoals het nemen van het coalitieakkoord als uitgangspunt, het centraal stellen van inwoners en om kwetsbare inwoners te ontzien.

Over de bijeenkomst

Doel van de bespreking:
Beeldvormende bijeenkomst voor de raadsleden; bedoeld om een goed inzicht te verkrijgen in de Kadernota 2025. Is alle informatie voldoende bekend om een oordeelsvormende bespreking te kunnen houden dan wel om een besluit te kunnen nemen over de Kadernota 2025 op 4 juli 2024? Bij de oordeelsvormende bijeenkomst over dit onderwerp zal de raad gevraagd worden om zijn gevoelens uit te spreken ten aanzien van de door het college aangegeven richting en daarmee het college mede richting te geven voor het opstellen van de programmabegroting 2025-2028.

Verloop gespreksronde:
0. Per fractie neemt 1 woordvoerder deel;
1. Opening door de voorzitter met inleiding;
2. Toelichting vanuit het college over landelijke ontwikkelingen (macro beschouwing wat uiteindelijk de onderlegger van de Kadernota is geweest).
3. Vragen aan de portefeuillehouder met beantwoording. Ambtenaar heeft de gelegenheid om een toelichting te geven of gestelde vragen aan de portefeuillehouder te beantwoorden.
4. De voorzitter vraagt aan de woordvoerders of:
   a. Voldoende besproken en besluitrijp;
   b. Opnieuw agenderen voor verdere beeldvorming;
   c. Agenderen voor oordeelsvorming;
   d. Agenderen als hamerstuk of bespreekstuk in het Besluit;
   Deze uitkomst komt tot stand op basis van gewogen stemmen en wordt gezien als een advies aan de Agendacommissie.